

Sygn. akt III Cz 126/14

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Leszek Dąbek

Sędziowie: SO Magdalena Balion - Hajduk (spr.)

SO Gabriela Sobczyk

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2014 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko dłużniczce E. O.

o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego

na skutek zażalenia wierzyciela

na postanowienie Sądu Rejonowego w Zabrzu

z dnia 20 września 2013 r., sygn. akt VIII Co 1615/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Gabriela Sobczyk SSO Leszek Dąbek SSO Magdalena Balion - Hajduk

Sygn. akt III Cz 126/14

UZASADNIENIE

Wierzyciel (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wniósł o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu – opatrzonemu klauzulą wykonalności nakazowi zapłaty Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 8 marca 2011r., sygn. akt VIII Nc 1482/11, przeciwko dłużniczce E. O. - na swoją rzecz jako nabywcy wierzytelności przysługującej pierwotnie (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością we W. oraz zasądzenia od dłużniczki kosztów postępowania.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 20 września 2013r. Sąd Rejonowy w Zabrzu oddalił wniosek o nadanie klauzuli wykonalności. W uzasadnieniu Sąd Rejonowy powołał treść art. 788 § 1 k.p.c. oraz art. 194 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 maja 2004r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004r., nr 146, poz. 1546). Wskazał, że przedłożonemu przez wnioskodawcę wyciągowi z ksiąg rachunkowych nie można przyznać waloru dokumentu urzędowego, lecz co najwyżej dokumentu zawierającego oświadczenie (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. o nabyciu wierzytelności od poprzedniego wierzyciela w oznaczonej wysokości. Co prawda zgodnie z art. 194 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 maja 2004r. o funduszach inwestycyjnych walor dokumentu urzędowego przyznaje się także oświadczeniu funduszu o nabyciu wierzytelności od określonego wierzyciela w oznaczonej wysokości, lecz wyłącznie wówczas gdy oświadczenie to zawiera zobowiązania funduszu, zwolnienia ze zobowiązań, zrzeczenie się praw, pokwitowanie odbioru należności.

Oświadczenie funduszu potwierdzające wyłącznie istnienie wierzytelności i nabycie ich przez fundusz nie mieści się w kategorii dokumentów urzędowych wymienionych w art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004r.

o funduszach inwestycyjnych i w konsekwencji nie może stanowić wystarczającej podstawy do wykazania przejścia uprawnień na następcę stosownie do treści art. 788 § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy wskazał również na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia

11 lipca 2011r., sygn. akt P 1/10, w którym uznano że przepis art. 194 ustawy z dnia

27 maja 2004r. o funduszach inwestycyjnych jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zd. 1

i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta. Wskazał, że E. O. zawierając umowę z (...) Sp. z o.o. we W. dokonała czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową, w tej relacji występowała więc jako konsument w rozumieniu art. 22¹ k.c. Sąd Rejonowy wskazał również, że przedstawionemu przez wnioskodawcę dokumentowi w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu nie można w rozpatrywanej sprawie przyznać waloru dokumentu urzędowego. Domniemanie prawne z art. 244 § 1 k.p.c. w stosunku do wyciągu z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego odnosić się może bowiem najwyżej co do faktu nabycia przez fundusz konkretnej wierzytelności, nie obejmuje natomiast samego faktu istnienia wierzytelności. Nadto Sąd Rejonowy zaznaczył, że wymogi z art. 788 § 1 k.p.c. dotyczą wszystkich dokumentów stwierdzających przejście uprawnień z tytułu egzekucyjnego, a zatem i załączników do umów cesji.

Wierzyciel (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. zaskarżył wskazane orzeczenie, wnosząc o zmianę postanowienia i nadanie klauzuli wykonalności z zaznaczeniem przejścia uprawnień na jego rzecz oraz zasądzenie od dłużniczki kosztów postępowania, w tym kosztów postępowania zażaleniowego. Skarżący zarzucił orzeczeniu:

- naruszenie prawa procesowego tj. art. 788 k.p.c. przez jego błędną wykładnię

i niewłaściwe zastosowanie a w konsekwencji uznanie, że załącznik do umowy cesji powinien spełniać wymogi z art. 788 k.p.c.,

- naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego w szczególności w postaci pominięcia punktu 4.1 umowy sprzedaży wierzytelności i oparciu się jedynie wybiórczo na treści punktu 4.2. umowy,

- sprzeczność poczynionych ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez pominięcie treści punktu 4.1 umowy i oparciu się jedynie wybiórczo na treści punktu 4.2 umowy i ustaleniu, że załącznik nr 1 do umowy nie spełnia wymagań art. 788 k.p.c., podczas gdy już sama treść umowy sprzedaży wierzytelności sporządzonej na piśmie z podpisami notarialnie poświadczonymi (w pkt 4.1) jednoznacznie wskazuje, iż przelew dotyczy wszystkich wierzytelności określonych w tym załączniku. Skarżący argumentował, że przejście uprawnień, wbrew stanowisku Sądu pierwszej instancji, zostało wykazane dokumentem w postaci umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 21 września 2012r. zawartej w formie pisemnej z podpisami poświadczonymi przez notariusza. Załączniki, w których wymieniono wierzytelności podlegające przeniesieniu wprawdzie nie odpowiadają wymogom z art. 788 § 1 k.p.c. jednakże nie powinno to mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż stanowią one integralną część umowy sprzedaży wierzytelności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Według art. 788 § 1 k.p.c., jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście

to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym.

Wierzyciel (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. w celu wykazania nabycia wierzytelności wynikającej

z nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 8 marca 2011r., sygn. akt VIII Nc 1482/11 przeciwko dłużniczce E. O. załączył do wniosku w szczególności uwierzytelnioną przez występującego w sprawie radcę prawnego kopię umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 21 września 2012r. zawartej z (...) M.

Sp. z o.o. we W. oraz wydruk dotyczący E. O.. Nadto przedstawił datowany na 25 czerwca 2013r. wyciąg z ksiąg rachunkowych oraz ewidencji analitycznej wierzytelności funduszu sekurytyzacyjnego.

Odnosząc się do zarzutów zażalenia należy wskazać, że umowa sprzedaży wierzytelności z dnia 21 września 2012r. została sporządzona na piśmie z podpisami notarialnie poświadczonymi. W jej treści nie wyszczególniono natomiast, jakie konkretne wierzytelności i prawa podlegają przeniesieniu. W punkcie 4.1 umowy stwierdzono, że z zastrzeżeniem pkt 5.1. i pkt 5.2 umowy cedent sprzedaje na rzecz cesjonariusza wszystkie wierzytelności z tytułu należności głównej (kapitał) oraz związanych z nią praw, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki, opisane w załączniku nr 1 do umowy a cesjonariusz kupuje te wierzytelności od cedenta na zasadach i warunkach określonych w przepisach kodeksu cywilnego a w szczególności art. 509 kodeksu cywilnego oraz w umowie. W punkcie 4.2 umowy stwierdzono, iż wykaz wierzytelności zawiera załącznik nr 1 dołączony do umowy w formie papierowej. Wierzyciel przedstawił również wydruk dotyczący E. O. (k. 26-27), jednak nie wskazano na nim że stanowi on w ogóle załącznik do umowy cesji z dnia 21 września 2012r. , nadto nie został podpisany przez strony umowy ani też trwale z nią połączony i opatrzony oświadczeniem notariusza, iż stanowi integralną część umowy. Załączone do wniosku umowa i wydruk nie spełniają więc wymogów przewidzianych w regulacji art. 788 § 1 k.p.c.

Argumentacja przedstawiona w uzasadnieniu postanowienia Sądu pierwszej instancji dotyczy jednak głównie - czego skarżący wydaje się nie dostrzegać

- charakteru datowanego na 25 czerwca 2013r. wyciągu z ksiąg rachunkowych oraz ewidencji analitycznej wierzytelności funduszu sekurytyzacyjnego.

Sąd Rejonowy przytoczył treść art. 194 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. z 2004r., nr 146. poz. 1546), zgodnie z którymi

to przepisami księgi rachunkowe funduszu sekurytyzacyjnego, wyciągi z tych ksiąg podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw

i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym oraz wszelkie wystawione w ten sposób oświadczenia zawierające zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych oraz stanowią podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych i rejestrach publicznych. Moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Należy podkreślić, że w judykaturze zajęto stanowisko, że dane ujmowane w księgach rachunkowych funduszu oraz wyciągu z tych ksiąg mogą stanowić dowód jedynie tego, że określonej kwoty wierzytelność jest wpisana w księgach rachunkowych względem określonego dłużnika na podstawie opisanego w tych księgach zdarzenia, np. cesji wierzytelności. (zob. przykładowo wyrok SN z 13 czerwca 2013r., V CSK 329/12, LEX nr 1375500).

Nadto zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2011r. art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji (P 1/10, OTK-A 2011/6/53). Dłużniczka E. O., zawierając umowę z (...) Sp. z o.o. we W. występowała więc jako konsument, co nie było kwestionowane.

Wobec takiej oceny charakteru wyciągu z ksiąg rachunkowych oraz ewidencji analitycznej wierzytelności funduszu sekurytyzacyjnego stwierdzić należy, że (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. za pomocą tegoż dokumentu również nie wykazał przesłanek z art. 788 § 1 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe Sąd pierwszej instancji trafnie ocenił, że brak jest podstaw do nadania tytułowi wykonawczemu klauzuli wykonalności na rzecz funduszu sekurytyzacyjnego.

Reasumując zaskarżone orzeczenie jest prawidłowe i dlatego zażalenie jako bezzasadne oddalono w oparciu o przepis art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.

SSO Gabriela Sobczyk SSO Leszek Dąbek SSO Magdalena Balion – Hajduk